

ZAPISNIK

5. seje Sveta članic COBISS, ki je bila 7. 5. 2003 ob 10.15 v prostorih IZUM-a v Mariboru.

Prisotni člani:

- dr. Luka Šušteršič, IJS, Ljubljana
- Mojca Dolgan Petrič, CTK, Ljubljana
- dr. Anja Dular, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana
- mag. Branko Goropevšek, Osrednja knjižnica Celje
- Maja Klavžar, Matematična knjižnica, Ljubljana
- mag. Zoran Krstulović, NUK, Ljubljana
- Mojca Markovič, Knjižnica TF, Maribor
- Andreja Pleničar, Knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto
- mag. Savina Zwitter, Gimnazija Bežigrad, Ljubljana

Opravičila se je Ema Dornik, IBMI Ljubljana

Drugi prisotni:

- mag. Tomaž Seljak, v.d. direktorja IZUM
- Branko Zebec, pomočnik direktorja IZUM
- mag. Marta Seljak, pomočnica direktorja IZUM
- mag. Franci Pivec, svetovalec direktorja IZUM
- dr. Tvrтко Šercar, svetovalec direktorja IZUM

Na predlog predsednika je bil sprejet naslednji

DNEVNI RED

1. Pregled in potrditev zapisnika 4. seje
2. Program dejavnosti IZUM-a za leto 2003
3. Razno

K točki 1.

SKLEP: Sprejme se zapisnik 4. seje Sveta članic COBISS

K točki 2.

Predsednik je povzel sklep Vlade Republike Slovenije, s katerim je zavrnila sprejem Programa dejavnosti IZUM-a za leto 2003, kakršnega je potrdil tudi Svet članic COBISS na prejšnji seji.

V. d. direktorja je predstavil celoten postopek, ki je potekal v zvezi s sprejemanjem Programa ter prikazal širše ozadje sedanje situacije. Ni prvič, da je IZUM naletel na težave pri ustanoviteljstvu in doslej je na koncu vedno prevladala pametna presoja v korist razvoja COBISS-a kot ključne informacijske infrastrukture v Sloveniji. Predvsem se je treba zavedati, da ne gre prvenstveno za IZUM, ampak za celoten informacijski sistem knjižnic in za

ogromno število uporabnikov, ki so od njega odvisni. Zato ne smejo prevladati osebni pogledi in ozki interesi, ampak je treba imeti pred očmi dolgoročne posledice zaostajanja slovenske informacijske infrastrukture za razvojem v EU. Kronološko je nanizal bistvena dogajanja, ki so pripeljala do sedanje finančne krize na knjižničarskem informacijskem področju.

Dr. Šušteršič je ocenil, da je srž problema razviden iz tabele, ki kaže padajoči delež sredstev za knjižnično informacijsko infrastrukturo v proračunu Urada za znanost MŠZŠ. Finančno stanje je dramatično in knjižnice so prisiljene odpovedovati serijske publikacije, kar je potrdila tudi ga. Dolgan Petrič, saj so v CTK zadnje leto odpovedali 500 naslovov časopisov. Ob tem je v. d. direktorja obvestil Svet, da je MŠZŠ rešil problem nadaljnega financiranja dostopa do pomembnih tujih podatkovnih baz in servisov po konzorcialnih pogodbah.

Mag. Goropevšek je poročal o sestanku predstavnikov splošnih knjižnic, kjer so potrdili predlagan Program IZUM-a in ocenili, da bi z njegovo redukcijo ogrozili dohitevanje Evrope. S pismom bodo o tem obvestili tudi pristojne oblasti. Ob tem je ga. Plesničar izpostavila probleme financiranja, ki jih imajo splošne knjižnice na lokalnih ravneh, zaradi česar ni mogoče računati, da bi primanjkljaj na proračunski postavki MŠZŠ lahko pokrili s članarino knjižnic, čemur je v imenu visokošolskih knjižnic pritegnila tudi ga. Dolgan Petrič.

Mag. Krstulović je izrazil začudenje, ker ustanovitelj ni raje pristopil k usklajevanju kot pa k zavrnitvi Programa. Vsebinske pripombe, s katerimi se utemeljuje vladni sklep, se vtikajo v velike podrobnosti, spregledujejo pa celoto. Resnica glede širitve COBISS-a v tujino je ta, da se je istočasno zelo intenziviral razvoj v Sloveniji, finance pa so predstavljene v posebnem poglavju.

Mag. Pivec je pokazal nekaj vzporednic z mednarodnimi razmerami, kjer se tudi nekaterim zdi, da lahko – sklicujoč se na internetne servise – kar ukinejo knjižnične informacijske sisteme in prihranijo lep denar za druge namene. To se lahko zelo hitro zgodi tudi pri nas, še posebej, če ključni uradniki, ki skrbijo za naše področje, ne razumejo bistvenih razvojnih silnic, kot so: konvergenca na osnovi digitalnih formatov, globalna povezanost in izmenljivost virov, organizacija in upravljanje znanja z metapodatki itd. Iz prilog, ki so dodane vladnemu sklepu, izhajajo nazori, ki so sprti s temeljno koncepcijo informacijske družbe in zahtevajo resno soočenje.

Nadalje se je razprava dotaknila skupnih nalog s specializiranimi informacijskimi centri, ki jim je MŠZŠ določil nov pravilnik, popolnoma zunaj konteksta dosedanjega delovanja. Tudi to kaže na ukrepanje brez vsakega koncepta, kar še najbolj spominja na demontažo v mnogih letih oblikovanega informacijskega sistema. Za kaj takega pa nihče v tej državi ni sprejel politične odločitve, niti ni takšne usmeritve javno utemeljil.

Ga. Markovič se je zavzela, da bi vzpodbudili glavne nacionalne korporacije, ki skrbijo za znanje – univerze, SAZU, KORIS itd. da ocenijo sedanjo situacijo in same opozorijo na posledice demontaže knjižnične informacijske infrastrukture.

Mag. Seljakova je navedla nekaj primerov, ko je IZUM zaradi pomanjkanja sredstev že prisiljen omejevati storitve, z vsakim dnem pa bo tega več. Večje okvare na opremi, ki bi zahtevale obsežnejše resurse, pa lahko že jutri sistem tudi ustavijo.

Dr. Šušteršič je predlagal, Svet članic COBISS pa soglasno sprejel naslednji:

SKLEP

Svet članic COBISS vztraja pri svoji podpori Programu dejavnosti IZUM-a za leto 2003 in meni, da je utemeljen. Njegovo krčenje v obsegu, kot izhaja iz zahtev Urada za znanost MŠZŠ, bi nedvomno imelo škodljive posledice za delovanje in razvoj knjižničnega informacijskega sistema, na kar bo Svet opozoril v posebnem pismu. Na podlagi razprave članov Sveta ga bo pripravil njegov predsednik in ga posredoval v predhodno verifikacijo vsem članom.

K točki 3.

Ni bilo razprave.

Seja je bila zaključena ob 12.30 uri.

Predsednik Sveta članic COBISS
dr. Luka Šušteršič